

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioann. Jonstoni|| Historiae Natvralis|| De|| Piscibvs|| Et Cetis|| Libri V||

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLXVII.

VD18 90529014

Illustration: Tab. IIII. Gladius Schwerdtfisch, Meer Schwert [...]

urn:nbn:de:gbv:45:1-11089

Gladus.

Schwerdfisch. Meer Schwert

Remora. Schiffhalter

Myxinius
4

Leither der walfisch

Serpens Marinus. Meer Schlang.

Serpens Marinus verus. Meer Schlang

Conger. Meer Ahl.

liav.
A. L. 1.
7.
lian.
ppian.
tent.
09.
in. H.
ian.
09.
lian.
T. 4. 9.
7.

relinquit. In Corcyra frequentissime e verriculis extrahi dicitur. Quam in Imperati Neapolitani Exoticotamiejo Neapoli vidimus, sic describitur. Capite supino acetabula habet similitudine cirrorum sive acetabulorum Polypi, quibus naves magnosque ac cetaceos pisces apprehendens pertinaciter haeret. Cursumque eorum remoratur, et pro arbitrato suo retinet. Ad magnitudinem corporis Icon expressa est.

Remorae Aldrovandi color toto fere corpore ad violaceum inclinatur. Latera candicant; medium corpus subviridis linea interfecat. Cauda, quae unicam pinnam degenerat ad caeruleum vergit. Rostrum canino simile, nisi inferior maxilla superiorem longitudine superaret. Pinnae toto corpore sex. Simillimus Embdae in Frisia pisciculus repertus est, referente q Gesnero, quatuor digitorum longitudine. Cuticula sine squammis tenuissima; capite pro corporis magnitudine maximo. Oculis parvis, reliquo corpore turbinato; sub mento quiddam habebat figura acetabuli. Cavitas cum digito premeretur, ita adhaerebat, ut circumferri posset. Par facultatis navigia retinendi ratio. Ruant venti licet, et saeviant procellae cogit stare navigia secundum Plinium (verba ejus sunt. Ventum est ad summa natate, &c.) Plinio Oppianus ad stipulatur. Cheremenianus Trallianus apud Plutarchum impedimentum et moram navigationi inferre, et ut tardius navigia ferantur facere asserit ille puppi, hic lateri navis, Oppianus * carina adhaerere scribit. Petrus Melara Cardinalis Turonensis trirremem cum e Gallia Italiam mari peteret, ab eodem (nisi forte de Lampetra id accipiendum sit) in medio cursu retentum fuisse. Kircherus pro fabulosis omnia ista habet. Nunquam talem a Plinio ad tempora nostra effectum notatum, etsi totus orbis navigationibus lustratus sit. Non posse potentia major a minore vinci. Nullum magnetis frustum, quamvis efficacissimum, exactissimeque libratum aliud majus, et gravius allicere. Frequenter in freto Siculo

ob contrarios aestus, unam onerariam extensis velis, secundo vento in mediis fluctibus haerere, vicinis cursum tenentibus.

De causis haud certiora occurrunt. t Rondeletius * Aristotelis responso, quo cur clavus cum sit parvus, et in extrema navi, tantum possit, ut ab exiguo temone et hominis unius viribus, magnae navium molés moveantur, exponit, innixus, minus potius ad contactum Remorae moveri, quam fisti ostendit. Idem de Plutarcho dicendum, dum navim multo musco et alga obductam, aquam obtulius secare, et tardius moveri, hinc Echeneidem adhaerere, sic tarditatis non causam, sed causae accidens esse, prodit. Fracastorio y latentis scopuli Echeneidem indicium esse, navi ita ut avelli nequeat propter metum vacui, adhaerescere, placet. Scaliger z Plinium secutus, ad occultas qualitates confugit. Movendi quibuldam esse potestatem, contrariam aliis. Nemini comperta in igne caloris principia; hunc a Lonicer. l. de Aquatic. Suarezius o influentias coelestes addit; nec Basilii b et Ambrosii c renuunt. Peculiaris d Keckermanni opinio. Viscosum et frigidissimum humorem de se fundere putat Echeneidem; hoc aquam circa gubernaculum congelari, ipsum quasi immobile reddi. Vix quicquam verisimile.

Quantum ad usum alii e Graecis e lubricos partus atque procidentias contineri ad maturitatem alligato eo prodiderunt: alii sale adservatum ad alligatumque, gravidis partus solvere, ob id alio nomine Odynolyontem appellari. Amatoris veneficii infamem esse, indiciorum et litium moram, inter falsa repono.

Cetos ducem habere, tum quod mole corporis oppressi tarde moveantur, et facile in coenum, brevia et angustias impingant: tum quod parum acute cernant, f Oppianus g Aelianus et alii authores sunt; destitutas, ad terram delabi et perire, Plutarchus et Claudianus prodidere; ηγυρτις ης ηγεμων οδοντις; Plinio, nescio quare Musculus, quo nomine Balenae partem

C

q Gesner. in Histor. Pisciam.

r Plin. H. N. l. 32. c. 1.

s l. 2. Sympos. probl. 7.

* Kircher. l. 3. Artis Magnet. Oppian. Haliut. l. 1. v. 221.

t Rondelet. de pisc. maris. l. 15. c. 18. u Aristot. in Mechanicis quaest. 6.

x Plutarch. Symp. l. 2. probl. 7.

y Fracastor. l. de Sympath. c. 8.

z Scalig. Exer.

a Lonicer. l. de Aquatic. * Suarez. Disput. Metaph. 18. b Basilii 8. Hexam. homil. 7.

c Ambrosii Hexam. l. 5. c. 10. d Keckerm. in probl. nauticis. e Plin. H. N. l. 22. c. 1. T A B. IV. 4.

f Oppian. Haliut. l. 3. g Aelian. H. A. l. 10. c. 6.